

بررسی وضعیت تست تحمل گلوکز، سه سال پس از تشخیص اولیه IGT (اختلال در تست تحمل گلوکز)، در ۵۶ فرد بالای ۳۰ سال روستاهای استان زنجان؛ ۱۳۷۹

دکتر فرانک شریفی*، دکتر مهرداد آقایی**، دکتر جلال درخشنده***، دکتر یحیی جابری****

خلاصه:

اعتقاد بر این است که تمام افراد دیابتی تیپ ۲ از مرحله IGT (اختلال در تحمل گلوکز) می‌گذرند. شناسایی افراد در این مرحله و رفع عوامل خطر مثل چاقی و فعالیت بدنی کم، می‌تواند در پیشگیری از ابتلا به دیابت آشکار مؤثر باشند، لذا بر آن شدیم تا مطالعه حاضر را سه سال پس از تشخیص اولیه IGT در افراد روستایی که از جهت وضعیت رژیم غذایی و فعالیت بدنی با افراد شهری، متفاوت هستند، مجدداً مورد بررسی قرار داده و میزان تبدیل آن به دیابت آشکار و نیز رابطه آن با وضعیت وزنی بدن را مورد ارزیابی قرار دهیم.

در این مطالعه توصیفی، ۵۶ نفر از افراد روستایی استان زنجان که در مطالعه وسیع بیماری دیابت در سال ۱۳۷۵ روی ۱۹۷۷ نفر از افراد بالای ۳۰ سال با تست تحمل گلوکز، IGT تشخیص داده شده بودند، مجدداً در سالهای ۷۹-۱۳۷۸ شناسایی و جهت انجام مجدد تست تحمل گلوکز فراخوانده شدند. این افراد شامل ۴۶ زن و ۱۰ مرد بودند. نتایج نشان داد که ۱۲ نفر از این افراد (۲۱/۴٪) بعد از سه سال هنوز IGT باقی مانده و ۱۵ نفر (۲۶/۲٪) دیابتی شده‌اند و ۲۹ نفر (۵۱/۷٪) دارای تست تحمل گلوکز نرمال (NGT) می‌باشند.

BMI در افرادی که پس از سه سال دیابتی شده بودند ($30.6 \pm 4/3 \text{ kg/m}^2$) بطور معنی داری بیشتر از افرادی که IGT باقی مانده ($26/2 \pm 3/8 \text{ kg/m}^2$) و نیز افراد با تست تحمل گلوکز نرمال ($26/6 \pm 5/5 \text{ kg/m}^2$) بود ($P < 0/05$).

میزان تبدیل IGT به دیابت در گروه زنان بیشتر از مردان مورد مطالعه بود (۳۰/۴٪ زنان در مقابل ۱۰٪ مردان، $P < 0/05$) و نیز BMI در گروه زنان بطور معنی داری بالاتر از گروه مردان مورد مطالعه بود ($P < 0/05$). رابطه معنی داری بین جنس زن و تبدیل IGT به دیابت بدون توجه به فاکتور BMI وجود داشت. متوسط قند خون ناشتا و دو ساعت پس از مصرف گلوکز در گروه زنان مورد مطالعه بطور معنی داری بیش از مردان مورد مطالعه بود ($P < 0/05$). نتایج مطالعه نشان داد که میزان تبدیل IGT به دیابت، درصد نسبتاً بالایی داشته و با جنس زن و نیز میزان چاقی افراد، ارتباط مستقیمی دارد. لذا توجه خاص به این گروه از افراد (زنان چاق)، در پیشگیری از تبدیل آنها به دیابت آشکار می‌تواند مفید باشد.

* فوق تخصص غدد، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان.

** متخصص داخلی، فلوشیپ روماتولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

*** فوق تخصص چشم، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان.

**** متخصص قلب و عروق، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان.